

RAHUTEGIJA

„Rahutegijaile külvatakse rahus õiguse vilja.“ (Jk 3:18)

MEENUTADES KOLGA PALVEMAJA

13. sajandist pärinev Nõo Püha Laurentsiuse kirik, milles tegutseb meie luterlik kogudus, on tuntud kogu Eestis ja kaugemalgi. Vähem inimesi teab, et Nõo alevikus Vana-Nõo tänaval asub samuti tegutseva kogudusega õigeusu kirik, EAÕK Püha Kolmainu kirik, mis on ehitatud 1873. aastal. Seda aga, et Nõo kihelkonnas Kolga külas asus kunagi ka vennastekoguduse palvemaja, teavad tänapäeval vaid mõned Nõo kandi inimesed. Ent inimekätega tehtu hulgas on jumalateenistuseks pühendatud hooned olnud alati erilisel kohal ja neid on mees peetud ka siis, kui neist enam jälgegi näha pole. Eriliseks jääb ka koht Kolga külas, kus on aegade jooksul Jumala poole palvetanud tuhandeid inimesi.

Järgnevalt mõned killud Nõo alevikust paari kilomeetri kaugusel asuva Kolga ehk Nõo-Kolga vennastekoguduse palvemaja kohta. Ehk aitavad Rahutegija lugejad neis toodud andmeid täpsustada ja neile veelgi lisa leida!

Esmalt mõni sõna vennastekoguduse kohta üldiselt, nii nagu sellest kirjutab eesti üks paremaid selle valdkonna tundjaid titulaarpraost Voldemar Ilja (1922–2010) oma põhjaliku uurimuse „Vennastekoguduse (herrnhutluse) ajalugu“ I köites (Logos, Tallinn, 1995, lk 236–237): „Vanasõna ütleb, et inimene mõtleb ja Jumal juhib. Seda on tõena kogenud ka meie rahvas. Pikas ja raskes ristiusustamise protsessis seoti meid rohkem ja rohkem Lääne külge. Läänest hakkasid puhuma ka värskendava reformatsiooni tuuled, mis õige ruttu jõudsid ka Läänemerele ja tõid palju uut kiriku ja kooliellu ning näitasid teed demokraatia ja südametunnistuse vabaduse suunas. Ent reformatsiooniga saavutatud tulemused — kiriku- ja hariduselu edendamine: asutati ju sel ajal Tartu ülikool (1632) ja kirik tegi suuri pingutusi eestikeelse Piibli tõlkimise ja trüki väljaandmise kallal — pühkis minema laastav Põhjasõda, jättes järele varemeis kirikud ja õpetajaist tühjad kantslid ja altarid. Sellest sügavast lainepõhjast aitas kirikut ja kooli üles tõsta August Hermann Francke käe all Halles sündinud pietistlik liikumine oma koolituskeskusega, mis andis terve rea tublisid õpetajaid meie kodumaa kogudustele ja kus ka eestimaalastel oli võimalus õppida.

Halles alustatud viljaka töö jätkajaks meie kodumaal sai pärast A. H. Francke surma (1727) tema õpilane ja vennastekoguduse ehk herrnhutliku liikumise looja krahv Nikolaus Ludwig von Zinzendorf. Kui reformatsioon ja Halle pietism leidsid kõige paremat kõlapinda linnakodanluse ja maa-aadli hulgas, siis vennastekoguduse liikumine, mis algselt oli käsitöölise liikumine, võttis oma levikualaks maarahva, meie orjuses olevad talupojad. Lihtsad maainimesed tulid kokku oma vaestes kodudes kuulama Jumala sõna, mida esialgu kuulutasid neile Herrnhutist siia saadetud „saksa vennad“, peamiselt käsitöölised. Kuulutuse keskmeks oli Jeesus Kristus; tema ristisurm, tema armastus vaeste ja patuste vastu, tema õpetus, et inimesel on vaja ärgata, uueks saada, uuesti sündida. Kuigi sõna kuulutajaks oli „saks“, oli see niisugune „saks“, kes oli nõus talupoja madalast uksest sisse astuma ta hämarasse kambri ja palvetundi pidama tema rehes, kuhu tuli kokku ka muu külarahvas. Nii sündiski ärkamine. Kui varem oli talupoegade kooskaimise kohaks kõrts, kuhu pühapäeval pärast kirikut mindi ja mille vastu õpetaja küll võitles — eriti kui sinna mindi juba enne kirikut —, siis nüüd mindi palvetundi. Ärkamine tõi talurahva vaesesse ja üksluisesse ellu midagi hoopis uut — lootuse tulevikule. Kui sajad inimesed olid ilma igasuguse käsu või sunduseta kokku tulnud mõisa või kõrtsi rehte, et siin külg külje kõrval kuulata lihtsat evangeeliumi ja laulu ning et ka ise mängida ja kaasa laulda, ärkas nende südames rõõmutunne ja koos sellega ka rahvuslik ühtekuuluvustunne. Me teame, missugune jõud on rõõmul ja sõprusel!“

Kolga palvemaja abihoone. Foto: ELFRIEDE JOONAS

MEENUTADES KOLGA PALVEMAJA

Algus vt lk 1

1743 keelustas keisrinna Jelizaveta I Vene riigis vennastekoguduse liikumise, kuid see jätkus pöranda all. 1764 andis keisrinna Katariina II vennastekogudustele taas loa tegutseda. Täieliku tegevusvabaduse sai liikumine keiser Aleksander I loaga jälle 1817. aastal. Järgnes liikumise uus kõrgaeg. 19. sajandi teisel poolel hakkas vennastekoguduse liikumine tasapisi vaibuma, kuid vaatamata rasketele aegadele 20. sajandi teisel poolel tegutseb see Eestis tänaseni.

Oma õpetuslikelt tõekspidamistelt pole vennastekogudus kunagi eraldunud luterlikust kirikust: tunnistatakse Piibli ülimuslikkust usu ja elu jaoks, samuti peetakse kinni apostlikust ja Augsburgi usutunnistusest. Siiski on konfessionaalne luterlus 18. ja 19. sajandil, aga ka 20. sajandil olnud vennastekoguduse suhtes tihti tõrjuv.

Oma uurimuse järgnevatel köidetes mainib Voldemar Ilja ka Nõos tegutsenud vennastekogudust. Urvaste kihelkonnast 18. sajandi esimesel poolel alguse saanud vennastekoguduse liikumine Lõuna-Eestis nakatas ka Nõo kihelkonda. Sel ajal (1737–1755) oli siin õpetajaks Gottfried Rulcovius. Ilja toob ära väljavõtteid herrnhutlaste päevikuist 1759–64 (IV kd, Logos, Tallinn, 2005, lk 305): „Nõost üks vallaline inimene jutustas, et tema külas on palju inimesi, kes tahaksid Õnnistegijat tundma õppida. Nende õpetaja [Johann Benjamin Sczibalski, Nõo õpetaja 1755–97] on neile kõigile keelanud siia tulla ja nõudnud, et nad oma võõrad raamatud tema kätte tooksid, mispeale ta on andnud oma Tallinnas trükitud laulud, mille vastu ta ei võinud midagi ütelda... Rannus oli enne jutlust veerandtund vallalistele vendadele, millest võtsid osa ka kuus uut inimest naaberkihelkonnast Nõost. Saatan on siin oma patud paremini hoidnud, aga nüüd hakkab see langema. Õnnistegija oli alustanud oma tööd siin koolmeistri läbi ühes Nõo külas, kus ta lastele mõnikord oli jutustanud Õnnistegijast. Alles nüüd hakkab see külv haljendama... Nõo pastor, kes hiljuti oli veel häälestatud ärkanute vastu ja igaühte nende eest hoiatas, on nüüd muutunud rahulikuks ja kirikukantslis neilt andeks palunud... Trebi Andres Rannust külastas Nõo kihelkonna ärkanuid. Ta kõneles neile Jeesuse lunastavast verest... Vallaliste vendade hoolekandja Pirako Märt Rannust tegi külaskäigu Nõo kihelkonda, kus ta kõneles vallaliste vendade ja suurte poistega... Nõo kihelkonnas olid tunnid kogudusse veel mitte vastuvõetuile. Üks vallaline mees nuttis väga ja kui talt küsiti selle põhjust, siis ta vastas: Ah, armsad vennad, ma olen suurim patune, sest ma olen oma elu siin ilmas elanud Õnnistegijata...”

Uurimuse V köites (Logos, Tallinn, 2006) teatab Ilja lugejale järgmist (lk 209–210). Otto Christian Sigismund von Ungern-Sternberg on 1816. aastal kinkinud Nõo rahvale tüki maad ja nad on alustanud seal uue palvemaja ehitamist. See on juhtunud uue noore pastori Friedrich Heinrich Sellheimi ajal (Nõos 1814–1828). 1817. oli see palvemaja juba valmis ja pühitseti õpetaja Sellheimi poolt.

See nimetatud palvemaja ongi meie kodukandi Kolga küla palvemaja ehk vennastekoguduse Tartu (Peeteli) ringkonda kuuluv Nõo-Kolga palvemaja. 1839. aasta aruandes Tartu ringkonna palvemajade kohta on kirjutatud (Ilja, VI kd, Allika, Tallinn, 2010, lk 286), et Nõo-Kolga 1817. aastal ehitatud palvemaja kuulub Nõo kihelkonna Vastse-Nõo mõisa alla. Ilmneb, et selle liikmete ja osavõtjate arv, vastavalt 1255 ja 1700, oli tollal ringkonna üks suurimaid.

Mis sellest palvemajast siis edasi sai? 1932. aasta Postimees kirjutab (15.07.1932, nr 163, lk 5): „...Tuleval pühapäeval pühitseb Nõo-Kolga vennaste selts oma palvemaja 115. a. juubelit. See ajalooline palvemaja on vanaaegse ehituse stiiliga ja asub Nõost 2 km kaugusel Kolga mäe nõlvakul, ümbritsetud metsa ja roheline aasaga. Kl. 1/2 II hommikul algab palvemajas pidulik jumalateenistus.”

Niisiis oli auväärse minevikuga Kolga palvemaja veel 1930. aastatelgi aktiivselt tegutsev. Meie koguduse liige Endla Kõll (1926–2012) meenutas ikka, et Kolga palvemaja asus tema kodust üle tee ja ka tema käis lapsena vahel seal koosolekutel.

Endine Kolga küla elanik Albert Teemant aga jutustas mulle, et Kolga külas oli palvemaju tegelikult kaks. Suurem palvemaja, mida pidas arvatavasti silmas Endla Kõll, tegutses kuni II maailmasõjani, võeti siis koost lahti ja viidi Tartusse Alevi tänavale. Väiksem hoone, mis asus veidi eemal ja millega mitmel tänapäevase Nõo inimesel on isiklikke mälestusi, olnud aga palvemaja abihoone, kus vist koosolekuid ei peetudki.

Raske või koguni võimatu on nüüd enam leida fotosid või täpsemaid kirjeldusi Kolga palvemaja peamaja kohta. Kuid et, nagu ülal mainitud, tegu oli vanaaegses ehitusstiilis hoonega, siis sobib ehk ka sellele kirjeldus, mille V. Ilja annab oma uurimuse VI köites (lk 9–11): „Palvemajadele oli nende kasutajail oma kindlad nõuded. Need pidi olema sobivad palvetundide pidamiseks ja samuti teiste kokkutulekute „kooride“, laulutundide jm jaoks... Kõik ebaolulised kaunistused nii välis- kui sisearhitektuuris pidid jääma tagaplaanile juba sellel kaaluval tõekspidamisel, et need ei lisanud palvemajale mingisugust eripühadust ja et ka Pühakirja järgi Jumal ei asu inimkätega tehtud hooneis. Peamiseks nõudeks oli, et palvemajas pidi olema hea kuuldavus, sest kõnel ja laulul oli vennastekoguduse palvetunnis kõige tähtsam koht... Ehitusstiililt palvemajad ei erinenud kuigi palju teistest maaehitustest, eriti talu peahoonest-rehielamust... Kui palvemaja väliskuju meenutas taluhoonet, siis selle koosolekuruum ehk saal tuletas meelde suurt peretuba, kus olid pingid ja laud. Vanades palvemajades ei olnud altarit ega kantslit, vaid ainult valge linase laudlinaga kaetud laud... Selle kõrval või ka taga, paralleelselt tagaseinaga asetses nn töötajatepink..., kus varasema liikumise ajal istusid „kooride“ juhatajad. Saalist suurema osa võtsid enese alla kaks seljatoeta pinkiderida — üks meeste ja teine naiste jaoks... 19ndal sajandil hakati palvemajadesse muretsema saateinstrumente.”

Samas köites lk 4 kirjutab Ilja: „Kui nõukogude ajal paljud väiksemad maakoolid läksid laste puudumisel sulgemisele, siis vennaskoguduse palvemajade saatuse oli veel kurvem, sest vennaskogudus 1940 keelustati ja palvemajad natsionaliseeriti. Õnnelikumad olid need palvemajad, mis suudeti koguduse juhatuse ja õpetaja soovil muuta koguduse filiaaliks. Filiaali tööd juhtas koguduse juhatuse ja õpetaja ning keegi sobiv vend määrati filiaali jutlustajaks. Teisi palvemaju kasutas kohalik võim kas kaupluseks, viljaaidaks või raamatukoguks või muuks otstarbeks. Kui hoone ajapikku muutus tarvitamiskõlbmatuks, siis see lammutati. Ent ka see filiaalina töötav palvemaja võidi hiljem kohaliku omavalitsuse poolt rekvireerida.“

Kuidas läks siis Kolga palvemaja abihoonena, mis seisis oma kohal veel 1970. aastatel? 1960. või 1961. aastal kolis sinna meie koguduse liige Elfriede Joonas abikaasaga. Enne neid elas seal Richard Tamme perekond koos vanematega. Richardi abikaasa Hilda Tamm elab veel praegu Nõos.

Elfriede Joonas meenutab, et 2/3 majast moodustas tollal saal, milles polnud aga midagi palvemaja meenutavat. Trepp viis pööningule. Hoone eluruumi osas oli kaks tuba. Teises toas elas Marie Säinas. Palvemaja kaev oli sisse kukkunud. Kõrval asus ka kartulimaa. Joonased elasid seal kuni 1971. aastani. Nad ehitasid palvemaja saaliossa loomalauda ja tegid sinna ukse, samuti panid majale papist katuse ja remontisid korstna.

Palvemaja krundi kõrval asus Karl Lestsepa Wana-Kolga talu. Tema oli oma krundi saanud Vabadussõjas osalemise eest. Karli poja Aksel Lestsepa (1925–2013) perekond elas Wana-Kolga talus kogu nõukogude aja ja praegu peab talu Aksli tütremees Jaan Sild perekonnaga. Aksel Lestsepp lammutas tühjal seisva maja pärast seda, kui oli 1970. aastate lõpul saanud sellealuse maatüki enda valdusse. Praegu asub palvemaja abihoonena paigas tenniseväljak.

Niipalju siis kadunud hoonetest, millega on aga läbi kahe sajandi seotud tubli tükk Nõo kihelkonna rahva usust, lootusest ja armastusest.

Mart Jaanson, EELK Nõo koguduse õpetaja

KROONIKA

♦ 8. juunil toimus Rõngu kirikus EELK Valga praostkonna laulupäev. Võimalik, et see oli kõigist sõjajärgseist Valga praostkonna laulupäevist suurejoonelisim, sest mitu teost kanti ette solistide, segakoori, kammerorkestriga, mh Johan Tamverki (1906–1988) kantaat „Ükspäinis“ (1928). Loomulikult osales laulupäeval ka meie koguduse segakoor koos dirigent Ragne Meieriga. Laulupäevaga seoses oli meie praostkonna kogudustel külas palju sõpru välismaalt: Soomest, Saksamaalt ja Ungarist. Meie Nõo koguduse liikmed võõrustasid külalisi Saksamaa Eschwege praostkonnast ja Soome Kylväjä misjoniseltsist.

♦ 6.–10. juunil külastasid meie kogudust kaks Ungari luterliku kiriku esindajat, Lääne-Ungari Nemeskolta koguduse õpetaja László Kovacs ja Ungari luterliku kiriku välisuhete referent Kinga Marjatta Pap eesmärgiga luua Nõo ja Nemeskolta koguduse vahel sõprusuhted. Lisaks osalemisele praostkonna laulupäeval said ungari külalised hea ülevaate meie koguduse igapäevaelust ja edastasid pärast lahkumist peagi kutse meie koguduse esindajatele tulla juba 2013. aasta septembris vastukülaskäigule. Õp Kovacs jutlustas 9. juuni peajumalateenistusel Nõo kirikus, teda tõlkis ungari keelest eesti keelde Kinga, kes lisaks ungari ja eesti keelele valdab vabalt vähemalt soome, saksa ja inglise keelt.

♦ 12. juunil külastas meie koguduse piibliring koguduseliiget ja kiriku naabrit Elliada Peensalu tema 90. sünnipäeva puhul. Istuti õues, nauditakse imekaunist õhtupoolikut ja tunti Püha

Õp Laszlo Kovacs ja Kinga Marjatta Pap pärast 9. juuni jumalateenistust Nõo kirikuaias. Foto: MADIS KANARBİK

Vaimu ligiolu. Rohket Jumala õnnistust Sulle, Elliada, uueks eluaastaks!

♦ 14. juunil, küüditamise mälestuspäeval peeti piiblitunnihooaja armulauaga lõpujumalateenistus Külaaseme külas Kalju Õlleku külalislahkes kodus. Jutlustas õp Jaanson.

♦ 16. juuni peajumalateenistusel sai leeriohvitseri kolm uut koguduseliiget.

♦ 16. juuni pärastlõunal esitleti Nõo kirikus meie koguduse legendaarse õpetaja Martin Lipu (1854–1923) autobiograafiat „Minu elumälestused“, mille oli kauniks raamatuks vorminud rühm missioonitundega ja asjatundlike inimesi eesotsas Mare ja Madis Kanarbikuga. Osalisi oli arvukalt. Üritust kaunistas Nõo kiriku meesansambli ja koguduse segakoori laul. Keha kinnitati maitsva hernesupi ja tordiga. →

Koguduse ekskursioon Hiiumaale 08.–10. juulil. Rõõmus reisiseltskond Kassari kabeli värava ees. Foto: ANDRE DOLO

♦ 20. juunil toimus meie kirikus üks viimase viieteistkümne aasta suuremaid ehitustöid. FIE Margus Tamm paigaldas kirikukatusel piksekaitse. Ka ligi kahesaja-aastane torni piksekaitse jäi paika. On huvitav märkida, et piksekaitse traadi kinnitas katuseharjale mees, kes oli osalenud 20 aastat tagasi Nõo kiriku katuse panekul.

♦ 21. juunil pidasid pühapäevakooli lapsed koos õpetajatega kirikuaias pühapäevakoolihooaja lõpupiknikku.

♦ 21. juuni õhtul kogunes kirikusse kaheksa inimest Taizé-palvust pidama. Juba ligi 5 aasta pikkune traditsioon jätkus kord kuus ka juulis ja augustis (vastavalt 17.07. ja 23.08).

♦ 29. juunil peeti kirikus maha iga-aastased koristustalgud ja kirikuaias lõhuti ka talvepuid.

♦ 30. juunil toimus Nõo kalmistul surnuaiapäeva jumalateenistus. Teenisid õp Mart Jaanson ja koguduse praktikant Diina Tuulik. Laulusaateks mängis, nagu ikka, Tartu vaskpillikvartett. Ilm oli suurepärase ja rahvast parasjagu.

♦ 2.–4. juulini toimus RMK Soontaga laagriplatsil EELK Valga praostkonna iga-aastane lastelaager. Jumal õnnistas

laagrit ilmelise ilmaga. Ehkki lapsi oli sel korral tavalisest vähem, jäid osalejad laagriga väga rahule. Meie kogudusest osales laagris 7 last ja 6 täiskasvanut.

♦ 6. juulil tähistas EELK Rõngu Mikhli kogudus oma kiriku esmamainimise 600. aastapäeva. Jumalateenistusel, millel teenis ka EELK peapiiskop Andres Pöder, esindasid Nõo kogudust õp Jaanson ja Imbi Tanilsoo.

♦ 7. juuli peajumalateenistusel jutlustas meie koguduse hea tuttav, emeriitõpetaja Winfried Schloth Berliinist. Pärast jumalateenistust joodi üheskoos kirikukohvi.

♦ 8.–10. juulil toimus koguduse bussiekskursioon Hiiumaale. Meie koguduse hea hiidlannast praktikandi, õpetaja-ameti kandidaat Diina Tuuliku juhtimisel külastati paljusid Hiiumaa pühakodasid ja looduskauneid paiku ning nauditi ka rahu ja merevett. Ööbiti Kärdlas luteri ja vabakoguduse hoonetes. Bussi koos 33 reisijaga juhtis paljudele tuttav Toivo Kriit.

♦ 19. juuli õhtul esines Meeri küla päeval Meeri seltsimaja ansambel Elurõõm, kelle liikmeist enamus kuulub meie kogudusse. Klaveril saatis õp Jaanson.

♦ 21. juulil olid peajumalateenistusele oodatud kõik need, kes soovisid tähistada oma leeri mälestuspäeva. Eri põhjustel polnud suurema leeriaastapäeva tähistajaid. Oma esimest leeri- ja laulatuse aastapäeva tulid aga altari ette meenutama Janno ja Ave Kütt. Rohket Jumala õnnistust neile!

♦ 27. juulil toimus kirikus meie hea koguduseliikme Kalju Õlleku 80. sünnipäevale pühendatud kontsertjumalateenistus. Külalisi oli arvukalt ja sünnipäevalapse bariton kõlas võimsalt.

♦ 28. juuli peajumalateenistusel laulis Rääkkylä kirikukoor Soomest. Pärast teenistust oldi koos kirikukohvi-osades.

♦ 5.–11. augustini toimus meie kirikus ja kirikuaias traditsiooniline kuulutusnädal. Viiel öhtu- ja ühel hommikul jumalateenistusel jutlustasid Kambja koguduse õpetaja Andrus Möttus, Äksi koguduse õpetaja Esa Luukkala, Lauttasaari sõpruskoguduse esindaja õp Erkki Auranen, Valga praostkonna emeritpraost Peep Audova ja ÕAK Diina Tuulik. Koguduse nimepäeva jumalateenistusel 10. augustil teenis kaasa ka Valga praostkonna praost Vallo Ehasalu, kes ühtlasi õnnistas 2012. aastal Hannes Starkopfi poolt valmistatud Martin Lipu büsti koopia.

Kahel kontserdil esines kaks huvitavat puhkpillikoosseisu: Dorpati saksofonikvartett ning orelist, akordionist ja flöödist koosnev trio (vastavalt Elke Unt, Külli Kudu ja Lande Kits). Kontserte toetas Eesti kultuurkapital. 11. augusti peajumalateenistusel aga esines kogudusele juba tuttav Audru naisansambel Vahtraõied. Kõigil üritustel teenis kaasa ka koguduse õpetaja Mart Jaanson. Jumalateenistuste järel pakkusid koguduse perenaised maitstvat kohvikõrvast.

Kuulutusnädala lõpetas meie koguduse liikme Juhani Püttsepa uudisnäidendi „Metsast leitud kirik“ esietendus kirikuaias 11. augusti õhtul. Andri Viinalassi lavastatud ja Nõo kultuurijuhi Viivi Küti produtseeritud näidendis osalesid Nõo valla noored ja vanad elanikud ning koguduseliikmed. Nii esietendusel kui ka teisel etendusel 15. augustil osales palju publikut, kes tundus nähtuga väga rahule jäävat.

♦ 8. augustil said Otepää kirikus leeriõnnistuse neli noort leerilast, kes olid läbi teinud Valga praostkonna ühise leerilaagri. Üks vastsetest koguduseliikmetest, Kristiina Kalju kuulub nüüd meie kogudusse.

♦ 16.–18. augustil ja 27.–29. augustil toimus meie hea pühapäevakooliõpetaja Imbi Tanilsoo eestvõttel Laguja koolimajas kaks lastelaagrit, millest võttis osa pühapäevakoolilapsi mitmest praostkonna kogudusest. Laagrite teemaks oli seekord „Valgus“.

♦ 18. augustil toimus juba kolmandat korda Eesti ärkamisaja tegelase ja Nõo kiriku eestseisja, Keeri mõisniku Hans

Dorpati saksofonikvartett mänguhoos. Foto: TUULI PRUUL

Kuulutusnädala lõpetas Juhani Püttsepa uudisnäidend „Metsast leitud kirik“, mida etendati kirikuaias 11. ja 15. augusti õhtul kirikuaias. Pildil vasakult: Taavi Merisalu, Andri Viinalass, Liis Aliste ja Mikk Sõgis. Foto: KAI TOOM

Wühneri (1836–1911) mälestusele pühendatud Hans Wühneri päev. Pärastlõunal kuulati Keeri külas perekond Kuusiku taluõuel Meeri seltsimaja ansambli Elurõõm ja Nõo kiriku meesansambli laulu ning päevakohaseid kõnesid, istutati mälestustamm ja kinnitati keha Meeri seltsimaja lahkete perenaiste valmistatud toiduga. Õhtul sai aga Nõo kirikus kuulata kontsert-mõtisklust *Transitus animae* („Hinge üleminek“), kus musitseerisid meie koguduse liige, tšellist Anniki Aruväli koos organistist abikaasa Edoardo Narbonaga. Jumalasõna lugesid õp Jaanson ja ÕAK Diina Tuulik. Pärast kontserti joodi üheskoos ka kirikukohvi.

♦ 29. augustil tähistas Nõo Reaalgümnaasium pidulikult oma uue hoonekompleksi valmimist. Hoone pühitsesid õp Mart Jaanson ja ÕAK Diina Tuulik.

RISTITUD

Loviise Männiste	11.08.13	Nõo Püha Laurensiuse kirik
Adeele Männiste	11.08.13	Nõo Püha Laurensiuse kirik

LEERITATUD

Marje Altrov	16.06.13	Nõo Püha Laurensiuse kirik
Marju Graf	16.06.13	Nõo Püha Laurensiuse kirik
Reino Meensalu	16.06.13	Nõo Püha Laurensiuse kirik
Kristiina Kalju	11.08.13	Otepää Maarja kirik (diakon Marko Tiirmaa)

REGISTREERITUD JA LAULATATUD

Teet ja Sigrid Smidt	27.06.13	Otepää Maarja kirik
----------------------	----------	---------------------

LAULATATUD

Reino Meensalu ja Marje Meensalu	08.07.13	Ruhnu Püha Magdaleena kirik (õp Harri Rein)
Kaupo ja Ave Teesalu	17.08.13	Nõo Püha Laurensiuse kirik

MAETUD

Aku Tikk	03.06.13	Tartu krematoorium
Milvi Matiisen	12.06.13	Tartu krematoorium
Aleksander Danilov	05.07.13	Tartu krematoorium
Hilja Sild	23.07.13	Nõo kalmistu
Tõnu Kriisa	31.07.13	Nõo kalmistu
Aksel Lestsepp	01.08.13	Nõo kalmistu
Rein-Peeter Kalpus	02.08.13	Nõo kalmistu
Tamara Anzel	27.08.13	Nõo kalmistu
Arno Unt	31.08.13	Nõo kalmistu

EELK Nõo KOGUDUSSE ÜLE TULNUD

Eve Aruväli	EELK Tartu Pauluse kogudusest
-------------	-------------------------------

EELK Nõo KOGUDUSEST LAHKUNUD

Valli Appelberg	EELK Tartu Peetri kogudusse
-----------------	-----------------------------

JUMALATEENISTUSED JA MUUD KOGUDUSE ÜRITUSED

Ehkki alljärgnevas kavas on jumalateenistused paigas, võib ürituste osas tulla muutusi ja lisandusi. Jälgigem siis teateid nii Nõo Valla Lehes kui kirikus. Aga lõpuks ütleb ju apostel: "Kui Issand tahab ja me veel elame, siis teeme seda või teist." (Jk 4:15)

SEPTEMBER

P, 1. kl 11.00	Jumalateenistus. Kooliminejate õnnistamine. Armulaud.
P, 8. kl 11.00	Vanavanemate päeva jumalateenistus.
P, 15. kl 11.00	Jumalateenistus. Teenib Diina Tuulik.
P, 22. kl 11.00	Jumalateenistus. Armulaud.
P, 22. kl 17.00	Näidendi „Metsast leitud kirik“ III etendus kirikuaias.
P, 29. kl 11.00	Jumalateenistus. Armulaud.

OKTOOBER

P, 6. kl 11.00	Jumalateenistus. Armulaud.
P, 13. kl 11.00	Lõikustänapüha kontsertjumalateenistus. Armulaud. Laulab koguduse segakoor.
P, 20. kl 11.00	Jumalateenistus. Armulaud.
P, 27. kl 11.00	Jumalateenistus.
N, 31. kl 11.00	Usupuhastuspüha jumalateenistus.

NOVEMBER

P, 3. kl 11.00	Jumalateenistus. Armulaud.
P, 10. kl 11.00	Isadepäeva perejumalateenistus. Teenib Diina Tuulik.
P, 17. kl 11.00	Jumalateenistus. Armulaud.
P, 24. kl 11.00	Surnutepüha jumalateenistus. Armulaud.

PIIBLITUND NÕGIARU RAAMATUKOGUS kuu viimasel TEISIPÄEVAL kell 15.30.

PIIBLITUND ja LAULUTUND MEERI SELTSIMAJAS kuu kolmandal KOLMAPÄEVAL kell 12.00.

PIIBLITUND LUKE RAAMATUKOGUS kuu teisel NELJAPÄEVAL kell 16.00 (algus 10.10.).

PIIBLITUND NÕO HOOLDEKODUS kuu kolmandal NELJAPÄEVAL kell 16.00.

PIIBLITUND KÜLAASEME KÜLAS kuu kolmandal REEDEL kell 12.00.

PÜHAPÄEVAKOOL NÕO NOORTEKESKUSES (Voika 23 Nõo) igal REEDEL kell 16.00 (algus 27.09.).

PÜHAPÄEVAKOOL LUKE KÜLAS (Tamsa tee 4–5 Luke) REEDEL, 11.10., 25.10., 08.11., 22.11. kell 17.00.

ÕPETAJA VASTUVÕTUAEG kiriku käärkambris KOLMAPÄEVAL ja REEDEL kl 9.30–11.30.

TEATED

- ♦ EELK Nõo koguduse sügisene leerikursus algab pühapäeval, 6. oktoobril kell 13.00 kiriku käärkambris.
- ♦ Juhani Püttsepa näidendit "Metsast leitud kirik" mängitakse veel korra 22. septembril kell 17.00 Nõo kirikuaias. Etendus on tasuta. Kõik on lahkesti oodatud!
- ♦ 20. septembril 2013 ja soovi korral ka kokkuleppel külastab EELK Nõo kogudust Perekasvatuse instituudi nõustaja, Tallinna ülikooli sotsiaalpedagoogika ja lastekaitse magister ning Kuopio ülikooli sotsiaalpedagoogika doktorant Siiri-Liisi Läänesaar. Ta pakub soovijaile lapsevanemate nõustamise ja Imago paarisuhteteraapia teenust. Registreerumine telefonil 5378 9092 (Siiri-Liisi Läänesaar) või 5661 1443 (koguduse õpetaja). Vaata ka <http://www.pki.ee/et/noustamine>.
- ♦ Hea lugeja! Meie koguduse 2012. aasta aruande leiad koguduse koduleheküljelt www.eelk.ee/noo. Samuti leiad sealt ka koguduses peetud jutluste tekste ja sõnumilehe Rahutegija.
- ♦ Liikmeannetust 2013. aasta eest saab teha nii sularahas koguduse kantseleis kiriku käärkambris kui ka pangakäibekandega (EELK Nõo koguduse a/a nr 101 520 060 910 03 SEB pangas, selgitus: „NIMI. Liikmeannetus EELK Nõo kogudusele“).

SÜNNIPÄEVAD

PALJU ÕNNE JA JUMALA ÕNNISTUST TEILE KÕIGILE!

SEPTEMBER 2013

Merje Alttoa	Tartu	03.09.	40
Meeri Pennar	Tartu	06.09.	32
Tarmo Tanilsoo	Laguja	06.09.	24
Priit Sannamees	Nõo	10.09.	24
Aino Mäll	Vissi	12.09.	78
Martin Poobus	Tartu	12.09.	33
Liivi Novek	Tallinn	15.09.	41
Madis Kanarbik	Vissi	15.09.	51
Raivo Trummal	Voika	16.09.	41
Kersti Soidla	Tartu	17.09.	33
Raili Unt	Tartu	20.09.	42
Made Vares	Järiste	20.09.	43
Katrin Rekand	Tartu	23.09.	36
Eiko Esimel	Elva	24.09.	35
Tuuli Niininen		24.09.	43
Eda Jaanson	Märja	27.09.	41
Marko Tiisler	Nõo	29.09.	35

OKTOOBER 2013

Elfriede Joonas	Nõo	01.10.	79
Kadri Pau	Voika	02.10.	63
Aita Rossi	Luke	02.10.	53

Kalju Vaiksaar	Tartu	02.10.	78
Malle Einmaa	Roosi	03.10.	75
Signessa Kalmus	Vissi	03.10.	43
Raivo Uibopuu	Luke	04.10.	59
Helju Reitkam	Meeri	05.10.	84
Ellen Sööt	Elva	05.10.	89
Elli-Elisabeth Palsi	Nõo	06.10.	97
Kaarel Salumäe	Elva	07.10.	30
Gustav-Ülo Kaarna	Tartu	10.10.	83
Koidula Aria	Tartu	11.10.	78
Marju Graf	Peedu	11.10.	56
Katre Maller	Tartu	13.10.	35
Lennar Sild	Tartu	13.10.	43
Enn Avi	Nõo	17.10.	65
Aino Tamm	Kolga	18.10.	81
Meeri Tassa	Elva	23.10.	40
Marju Liblik	Luke	26.10.	58
Elise Pillaroo	Valga	27.10.	26
Toivo Saal	Aiamaa	29.10.	55

NOVEMBER 2013

Elsa Pullinen	Nõo	02.11.	89
Mall Zeiger	Meeri	02.11.	79

Juta Kaarna	Tartu	04.11.	82
Lauri Linamägi	Tartu	04.11.	35
Eve-Mall Kivisaar	Tartu	06.11.	75
Marin Järva	Kärdla	08.11.	28
Sirje Prüüs	Ulila	08.11.	76
Liisi Sirk	Elva	09.11.	19
Margus Irv	Vasalemma	10.11.	40
Anneli Lunts	Järva-Jaani	13.11.	28
Katrin Sorgsepp	Elva	13.11.	42
Helle Avi	Lähte	17.11.	58
Endel Kraav	Nõo	17.11.	86
Meedy Männiste	Aiamaa	19.11.	60
Viivi Joala	Meeri	20.11.	75
Ketlin Sirge	Rahinge	22.11.	28
Kadri Sirk	Elva	22.11.	21
Alise London	Nõo	25.11.	85
Maret Soonberg	Nõo	26.11.	79
Liidia Susi	Aiamaa	26.11.	79
Vilma Pant	Vahessaare	27.11.	77
Ludmilla Timm	Nõo	27.11.	75
Uno Sild	Tartu	28.11.	71
Kuldar Kellamäe	Tõrvandi	30.11.	37

KONTAKT

EELK Nõo Püha Laurensiuse kogudus

Reg nr 80210421, a/a nr 101 520 060 910 03 SEB pangas
Tartu mnt 2, 61601 Nõo, Tartumaa. Tel 745 5195.
Veebilehekülg <http://www.eelk.ee/noo>

JUHATUSE ESIMEES Madis Kanarbik, tel 504 6570

KOGUDUSE ÕPETAJA Mart Jaanson, tel 749 3344 (kodus),
5661 1443; e-post mart.jaanson@eelk.ee

KIRIKUVANEM Toivo Saal, tel 745 5120 (kodus)

ORGANISTID

Agnes Laasimer, tel 528 4166
Margit Keeman, tel 5615 3207

KOORIJUHT

Ragne Meier, tel 526 5569

PÜHAPÄEVAKOOLI ÕPETAJAD

Imbi Tanilsoo, tel 525 6607
Marju Liblik, tel 5837 7550